

YENİ

MEB
Müfredatına
Uygun Olarak
Hazırlanmıştır.

Yusuf Demir

5.
SINIF

Konuya Giriş
Testleri

Beceri Temelli Yeni
Nesil Sorular Testleri

Hedef LGS
Testleri

Yazılıya Hazırlık
Çalışmaları

Ünite Pekiştirme
Testleri

Sarmal Pekiştirme
Testleri

Bursluluk Sınavı
Çıkmış Sorular Testleri

SOSYAL BİLGİLER

SORU BANKASI

490 BECERİ TEMELLİ YENİ NESİL SORU

57 YAZILIYA HAZIRLIK SORUSU

8 PROJE DÖNEM ÖDEVİ

25 YILLIK TECRÜBE

LGS Şampiyonlarının Tercih

SORU BANKAMIZI TANIYALIM

SARMAL PEKİŞTİRME TESTİ

Kolay, orta ve zor olarak derecelendirilmiş nitelikli ve özgün sorulardan oluşan **Sarmal Pekleştirme Testi**, öğrenciye geriye dönük tüm üniteleri amaca uygun olarak % 100 kavrama ve sonuçlandırma yeteneğini kazandırır.

YAZILIYA HAZIRLIK ÇALIŞMASI

Her konuya ait farklı türdeki eğlenceli, nitelikli ve özgün sorulardan oluşan **Yazılıya Hazırlık Çalışması**, öğrencinin becerilerini farklı açılardan ölçmeye olanak sağlar.

BECERİ TEMELLİ YENİ NESİL SORULAR TESTİ

Kolay, orta ve zor olarak derecelendirilmiş nitelikli ve özgün sorulardan oluşan **Beceri Temelli Yeni Nesil Sorular Testi**, öğrenciye akıl yürütme, eleştirel düşünme, yorumlama, tahmin etme gibi zihinsel becerileri kazandırır.

BURLULUK SINAVI ÇIKMIŞ SORULAR TESTİ

Bursluluk Sınavı Çıkış Sorular Testi, öğrenciye elde ettiği tecrübelerini MEB'in Bursluluk Sınavında sorduğu sorular üzerinde uygulama olanağı sağlar.

ÜNİTE PEKİŞTİRME TESTİ

Kolay, orta ve zor olarak derecelendirilmiş nitelikli ve özgün sorulardan oluşan **Ünite Pekleştirme Testi**, öğrenciye üniteyi amaca uygun olarak % 100 kavrama ve sonuçlandırma yeteneğini kazandırır.

HEDEF LGS TESTİ

Kolay, orta ve zor olarak derecelendirilmiş nitelikli ve özgün sorulardan oluşan **Hedef LGS Testi**, öğrencinin MEB'in yaptığı Bursluluk ve LGS gibi merkezi sınavlarda tecrübe ve becerilerini en üst seviyeye çıkarır.

KONUVA GİRİŞ TESTİ

Kolay, orta ve zor olarak derecelendirilmiş nitelikli ve özgün sorulardan oluşan **Hazırlık Testi**, konunun ilk kavrayışını yaptırarak öğrenciye bir üst seviyenin kapılarını açar.

ÖĞRENCİME 5 ALTIN ÖĞÜDÜM

Soru çözmeye geçmeden önce konuyu tam olarak kavrayın daha sonra soru çözmeye geçin.

1

Soru metnlerinde her satırın altını çizmeyin. Bu dikkatinizi dağıtarak cevaba odaklanmanızı engeller.

2

Soru metnlerinde sadece önemli gördüğünüz terim ve kavramların altını mutlaka çizin.

3

Test bittikten sonra, soruları fosforlu kalemle doğru (✓) ya da yanlış (✗) şeklinde işaretleyin.

4

Yanlış sorular, bilgi ya da yorum yetersizliğinden kaynaklanıyorsa bu soruları mutlaka öğretmeninize sorun.

5

"Değerli öğrencilerim! Başarı için bol bol hayal kurun ama hayallerinizi gerçekleştirmek için de çok çalışın."

Sevgilerimle.
Yusuf DEMİR

© Bu kitabın tüm yayın hakları
"Yusuf Demir Yayınları"na aittir. Kitap,
Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun
(5846. Yasa'nın) hükümlerine göre kısmen
ya da tamamen basılamaz, dolaylı da olsa
kullanılamaz; fotokopi ya da başka bir
teknikle çoğaltılamaz. Kitap mizanpajı,
tasarımı kopyalanamaz. Eserin tüm hakları
noter huzurunda saklı tutulmuştur.

Yazar
Yusuf DEMİR

Genel Yayın Yönetmeni
Ayşe DEMİR

Grafik Tasarım
Şahin BİNGÖL

Basım Tarihi
2025

Yayınevi Sertifika No:
43977

ISBN:
978-605-69361-5-9

Baskı
Elma Matbaacılık Yay. Kır. San. Tic. Ltd. Şti.
Tel: 0212 544 34 34
Sertifika No: 47205

0 535 409 69 68

Soru ve görüşleriniz için, kitabın yazarı ve
aynı zamanda yayınevinin kurucusu olan
Yusuf Demir'e bu numaradan ulaşabilirsiniz.

facebook.com/yusufdemiryayinlari

instagram.com/yusufdemiryayinlari

www.yusufdemiryayinlari.com

info@yusufdemiryayinlari.com

Ona,
Ordu yok dediler.
Kurulur dedi.
Para yok dediler.
Bulunur dedi.
Düşman çok dediler.
Yenilir dedi.
Ve o, bütün bu söylediklerini yaptı.

T.C.
TÜRK PATENT ve MARKA KURUMU

MARKA TESCİL BELGESİ

Marka No : 2019 66600 - Ticaret

© "5. SINIF SOSYAL BİLGİLER SORU BANKASI" adlı kitabın "isim", "içerik",
"format" ve "tasarım" gibi tüm hakları, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı,
Telif Hakları Genel Müdürlüğü tarafından tescillenmiştir.

© "5. SINIF SOSYAL BİLGİLER SORU BANKASI" adlı kitabın "isim", "içerik",
"format" ve "tasarım" gibi tüm hakları, **Kartal 33. Noteri** tarafından kitabın yazarı
Yusuf Demir'e ve kurucusu olduğu

Yusuf Demir Yayınlarına ait olduğu tescillenmiştir.

"Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu"nun 5846. maddesiyle, "Fikir ve Sanat
Eserlerinin Kayıt ve Tescili Hakkında Yönetmelik" in 7. maddesine aykırı
durumlarda cumhuriyet başsavcılığı yetkilidir.

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim: Bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim îman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir îmânı boğar,
«Medeniyet! » dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri «toprak!» diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehîd oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün vârimı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

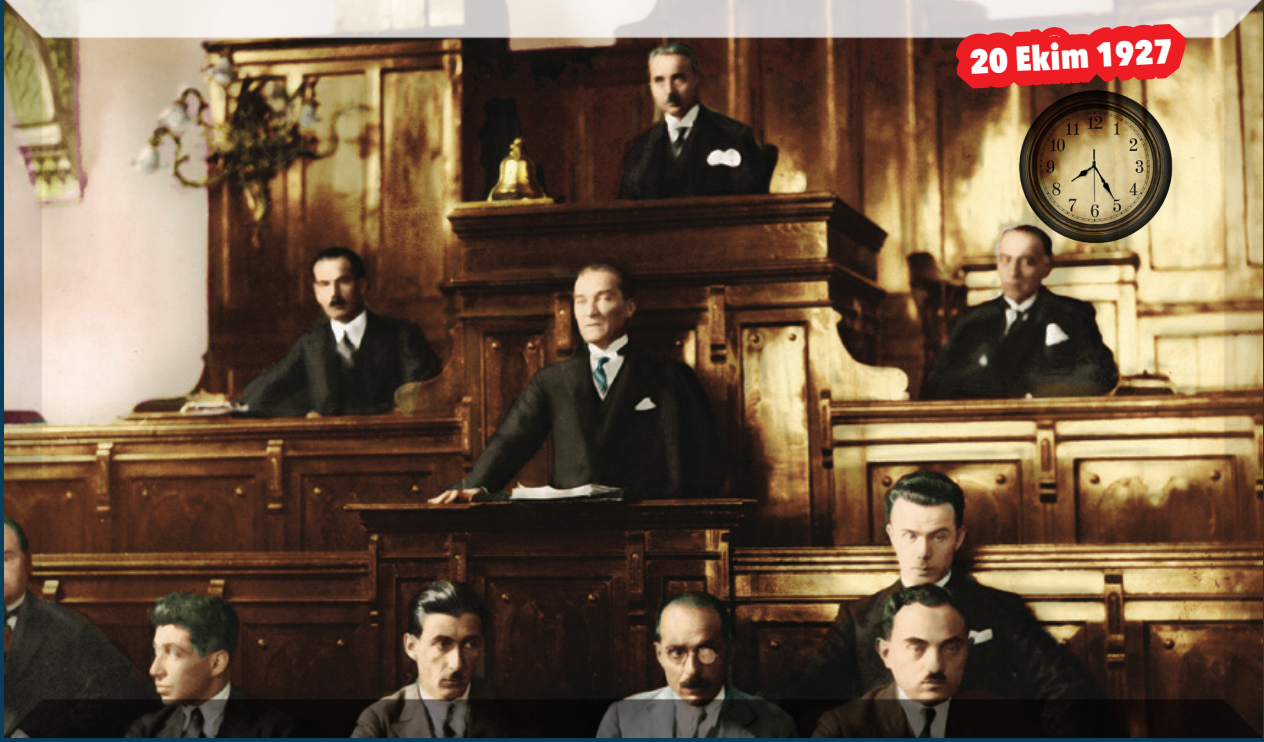
Rûhumun senden îlâhî şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli;
Bu ezanlar -ki şehâdetleri dînin temeli-
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım;
Her cerîhamdan, îlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'şım!
O zaman yükselerek arşa değer, belki, başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif Ersoy

Ey Türk gençliği! Birinci ödevin;
Türk bağımsızlığını, Türk Cumhuriyeti'ni, sonsuza değin korumak ve savunmaktır.

Varlığının ve geleceğinin biricik temeli budur. Bu temel, senin en değerli hazinendir. Gelecekte de, seni bu hazineden yoksun etmek isteyen iç ve dış düşmanlar bulunacaktır. Bir gün, bağımsızlığını ve cumhuriyetini savunmak zorunda kalırsan, göreve atılmak için, içinde bulunacağın durumun olanaklarını ve koşullarını düşünmeyeceksin! Bu olanak ve koşullar, çok elverişsiz bir nitelikte ortaya çıkabilir. Bağımsızlığına ve cumhuriyetine kıymak isteyen düşmanlar, bütün dünyada benzeri görülmedik bir zafer kazanmış olabilirler. Zorla ve aldatmayla sevgili yurdunun bütün kaleleri alınmış, bütün tersaneleri ele geçirilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve yurdun her köşesi fiilen işgal edilmiş olabilir. Bütün bu koşullardan daha acı ve daha korkunç olmak üzere, yurdunda, ülke yönetimini elinde tutanlar, aymazlık ve sapkınlık, üstelik hainlik içinde olabilirler. Dahası, ülke yönetimini elinde tutan bu kişiler, kendi çıkarlarını, işgalcilerin siyasal amaçlarıyla birleştirebilirler. Ulus, yoksulluk ve sıkıntı içinde ezgin ve bitkin düşmüş olabilir.

Ey Türk geleceğinin çocuğu! İşte, bu ortam ve koşullar içinde bile görevin, Türk bağımsızlığını ve cumhuriyetini kurtarmaktır! Bunun için gereken güç, damarlarındaki soylu kanda vardır!

SOSYAL BİLGİLER 5. SINIF ÖĞRENME ÇIKTILARI TABLOSU

1.ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

- SB.5.1.1. Dâhil olduğu gruplar ve bu gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri çözümleyebilme
- SB.5.1.2. Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme
- SB.5.1.3. Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme

2.ÖĞRENME ALANI: EVİMİZ DÜNYA

- SB.5.2.1. Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme
- SB.5.2.2. Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimi neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme
- SB.5.2.3. Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlikleri düzenleyebilme
- SB.5.2.4. Ülkemize komşu devletler hakkında bilgi toplayabilme

3.ÖĞRENME ALANI: ORTAK MİRASIMIZ

- SB.5.3.1. Yaşadığı ildeki ortak miras öğelerine ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme
- SB.5.3.2. Anadolu'da ilk yerleşimleri kuran toplumların sosyal hayatlarına yönelik bakış açısı geliştirebilme
- SB.5.3.3. Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin ortak mirasa katkılarını karşılaştırabilme

4.ÖĞRENME ALANI: YAŞAYAN DEMOKRASİMİZ

- SB.5.4.1. Demokrasi ve cumhuriyet kavramları arasındaki ilişkiyi çözümleyebilme
- SB.5.4.2. Toplum düzenine etkisi bakımından etkin vatandaş olmanın önemine yönelik çıkarımda bulunabilme
- SB.5.4.3. Temel insan hak ve sorumluluklarının önemini sorgulayabilme
- SB.5.4.4. Bir ihtiyaç hâlinde veya sorun karşısında başvuru yapılabilecek kurumlar hakkında bilgi toplayabilme

5.ÖĞRENME ALANI: HAYATIMIZDAKİ EKONOMİ

- SB.5.5.1. Kaynakları verimli kullanmanın doğa ve insanlar üzerindeki etkisini yorumlayabilme
- SB.5.5.2. İhtiyaç ve isteklerini karşılamak için gerekli bütçeyi planlayabilme
- SB.5.5.3. Yaşadığı ildeki ekonomik faaliyetleri özetleyebilme

6.ÖĞRENME ALANI: TEKNOLOJİ VE SOSYAL BİLİMLER

- SB.5.6.1. Teknolojik gelişmelerin toplum hayatına etkilerini tartışabilme
- SB.5.6.2. Teknolojik ürünlerin bilinçli kullanımının önemine ilişkin ürün oluşturabilme

1.ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

Gruplar ve Rollerimiz	8
Kültürel Zenginliklerin Birlikte Yaşamaya Katkısı	14
Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz	20

2.ÖĞRENME ALANI: EVİMİZ DÜNYA

İlimizin Göreceli Konumu	32
Doğal ve Beşerî Çevremizdeki Değişim	38
İlimizde Yaşanabilecek Afetler ve Etkileri	44
Ülkemize Komşu Devletler	50

3.ÖĞRENME ALANI: ORTAK MİRASIMIZ

Ortak Kültürel Mirasımız	64
Anadolu'nun İlk Yerleşim Yerlerinde Yaşam	70
Mezopotamya ve Anadolu Medeniyetlerinin Ortak Kültürel Mirasa Katkıları	76

4.ÖĞRENME ALANI: YAŞAYAN DEMOKRASİMİZ

Demokrasi ve Cumhuriyetin Temel Nitelikleri	90
Etkin Vatandaşın Özellikleri	96
Temel Haklarımız ve Sorumluluklarımız	102
Sorunlarımızın Çözümünde Kurumlar	108

5.ÖĞRENME ALANI: HAYATIMIZDAKİ EKONOMİ

Kaynaklarımızın Verimli Kullanımı	122
Bütçemi Planlıyorum	128
İlimizdeki Ekonomik Faaliyetler	134

6.ÖĞRENME ALANI: TEKNOLOJİ VE SOSYAL BİLİMLER

Teknolojik Gelişmelerin Toplum Hayatına Etkileri	148
Teknolojik Ürünlerin Bilinçli Kullanımı	154
PROJE ÖDEVLERİ	166
CEVAP ANAHTARI	170

1.ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

ÖĞRENME ÇIKTISI

İÇERİK ÇERÇEVESİ

ÖĞRENME ÇIKTISI KODU

5.1.1.

Dâhil olduğu gruplar ve bu gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri çözümleyebilme

Gruplar ve Rollerimiz

5.1.2.

Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme

Kültürel Zenginliklerin Birlikte Yaşamaya Katkısı

5.1.3.

Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme

Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz

ÖĞRENME ALANININ ÖNEMLİ KAVRAMLARI

Grup

En az iki kişinin, ortak bir amaç için bir araya gelerek yaptıkları iş birliğine grup denir.

STK

Devlet, toplum ihtiyaçlarını tek başına karşılayamaz. Bu nedenle insanlar, bir araya gelerek dernek, vakıf ve sendikalar kurarlar. Bunlara sivil toplum kuruluşu (STK) denir.

Hak

Bireylerin neleri yapabileceklerini gösteren kazanımlara hak denir.

Rol

Bireylerin, grup ya da kurum içindeki görevlerine rol adı verilir.

Kültür

Bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan, geçmişten beri değişerek devam eden, kendine özgü sanatı, inançları, yaşayış ve düşünüş tarzına kültür denir.

Sorumluluk

Bir gruba üye olan bireylerin üstlendiği rolün gereklerini yerine getirmesine sorumluluk denir.

GRUPLAR VE ROLLERİMİZ

1. Bireylerin, grup ya da kurum içindeki görevlerine rol adı verilir. Örneğin Zümra, ailesinde çocuk, okulunda öğrenci, spor takımında oyuncu rollerine sahiptir. Roller, bireylerin içinde bulunduğu grup ya da kuruma göre değişebilir.

Buna göre, aşağıdaki rollerden hangisi farklı bir gruba aittir?

- A) Forvet B) Öğretmen C) Müdür D) Öğrenci

2.

Ahmet Bey, bir devlet okulunda matematik öğretmenliği yapmaktadır. Ahmet Bey'e okulundaki öğrencileri öğretmenim diye seslenirken, evindeki kızı Sümeyye ise babacığım diye seslenmektedir.

Bu durum, rollerle ilgili aşağıdakilerden hangisini kanıtlamaktadır?

- A) Sonradan kazanıldığını
B) Hayat boyu devam ettiğini
C) İnsanların istekleri doğrultusunda değiştiğini
D) Bir kişide birden fazla olabileceğini

3. İnsanların içinde bulunduğu gruplar içinde bazı rolleri vardır. Bu rollerin bazılarını kendi isteğimiz doğrultusunda elde ederken bazılarını ise kendi isteğimiz doğrultusunda seçemeyiz.

Aşağıdakilerden hangisi bireylerin kendi isteği ile elde ettiği bir roldür?

- A) Abla B) Çocuk
C) Kardeş D) Öğretmen

4. Beşinci sınıf öğrencisi olan Elif, okula gitmek için her gün okul servisini kullanmaktadır. Elif'i servise bindiren annesi, "Çocuğum serviste sakın şoförün sözünden çıkma." diye her gün kızına tavsiyede bulunur. Okul bekçisinin kapıyı açmasıyla okula giriş yapan Elif ve arkadaşları okuldaki nöbetçi öğretmenin gözetiminde sınıflarına geçerek derslerin başlamasını beklerler.

Bu anlatımda, kaç adet rol yer almaktadır?

- A) 5 B) 6 C) 7 D) 8

5. Aşağıdaki tabloda, bazı grup adları ve bu gruplara ait roller verilmiştir.

Grup adı	Rol
Sınıf	Öğrenci
Aile	●
Spor takımı	Kaleci
▲	Gitarist

Tablodaki ▲ ve ● sembollerinin olduğu yerlere yazılabilecek grup ve rol adları seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	▲	●
A)	Müzik grubu	Kardeş
B)	Proje hazırlama ekibi	Anne
C)	Basketbol takımı	Torun
D)	Okul korusu	Müdür

6. Birbirleriyle etkileşim hâlinde bulunan, birbirlerinin varlığından haberdar olan iki veya daha fazla kişinin oluşturduğu topluluğa grup denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi grup değildir?

- A) 5-A sınıfının öğrencileri
B) Durakta otobüs bekleyen insanlar
C) Proje hazırlayan sınıf arkadaşları
D) Basketbol oynayan mahalle çocukları

1.

“

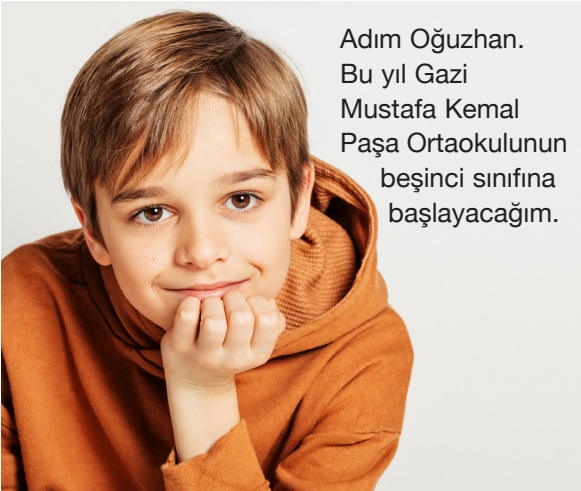
Safranbolu’da, çok eski zamanlardan kalan kocaman bir konak varmış. Bu konakta, geniş aileler bir arada yaşarmış. Konağın temelinde, büyük taşları birbirine bağlayan küçük bir taş varmış. Ama her gün, büyük taşlara özenerek bakar, onların koca konağı nasıl ayakta tuttuğunu düşünürmüş. Bir gün kendi kendine, “Bu konağın temelindeki taşlar, çok önemli işler yapıyor ama ben küçücüğüm, hiçbir işe yaramıyorum, bari buradan çıkıp başka bir konağa gideyim.” demiş. Bu konuşmayı, duyan büyük taşlar paniğe kapılmışlar. “Sakın yerinden çıkma küçük taş, sen yerinden çıkarsan koca konak yıkılır.” demişler. Konağın tahtaları, direkleri ve kiremitleri de küçük taşa yalvarmışlar. Küçük taş, işte o zaman önemli bir görev yaptığı için çok mutlu olmuş ve büyük taşların yanından ayrılmayacağına söz vermiş.

”

Masalda anlatılanlardan yola çıkarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Grup üyelerindeki her rolün önemli olduğuna
- B) Bazı rollerin doğuştan kazanıldığına
- C) Rollerin yaş ilerledikçe değiştiğine
- D) Bireylerin birden fazla role sahip olabileceğine

2.

Adım Oğuzhan.
Bu yıl Gazi
Mustafa Kemal
Paşa Ortaokulunun
beşinci sınıfına
başlayacağım.

Sadece bu bilgiye göre, Oğuzhan’ın aşağıdaki rollerden hangisine sahip olması düşünülemez?

- A) Öğrenci
- B) Torun
- C) Kaleci
- D) Öğretmen

3. İnsanların ortak bir amaç için bir araya gelerek yaptıkları iş bölümüne “grup” denir.

Başlıca gruplar şunlardır:

- Komşular
- Okul korusu
- Spor takımı
- Sınıf arkadaşları
- Çalışma arkadaşları
- Proje hazırlama ekibi

Buna göre, aşağıdaki faaliyetlerden hangisi için bir grup oluşturulmalıdır?

- A) Voleybol oynamak
- B) Müzik dinlemek
- C) Resim yapmak
- D) Kitap okumak

4. Aşağıdaki Ali Yüce'nin, "Çocuklara Şiirlerle Merhaba" adlı şiirinin dizelerini okuyunuz.

Çocuklara Şiirlerle Merhaba

Döküldü karınca halkı
Buğday kokulu yollara
Lig leg lig leg lig leg
Vardılar buğday harmanına
Koca koca buğdayları
Aldılar sırtlarına
Keh küh keh küh keh küh
İndiler iniş keh küh.
Çıktılar yokuş keh küh

Buna göre, şiirin dizelerinde aşağıdaki kavramlardan hangisi yer almaz?

- A) Sorumluluk B) Çalışkanlık C) Gayret D) Hak

5.

Ev temizliği yapılırken kardeşimle ilgilenirim. Çantamı akşam yatmadan önce hazırlarım. Her akşam aynı saatte yatmaya özen gösteririm. Dedemin gözleri yeterince iyi görmediği için her akşam ona kitap okurum. Okulda, kendime ve arkadaşlarıma zarar verecek davranışlardan kaçınırım. Öğretmenimin bana verdiği görevleri zamanında yerine getiririm. Ailem, arkadaşlarım, öğretmenlerim, idareciler ve diğer çalışanlarla iletişim kurarken onlarla kibar bir dille konuşurum.

Buna göre Ayşe ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Sorumluluklarının gereğini yerine getirdiğine
B) Sınavlarından yüksek notlar aldığına
C) Birden fazla grubun içinde yer aldığına
D) Saygılı bir çocuk olduğuna

6.

Birey olarak dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli sosyal rolleri üstleniriz. Rollerimizin bir kısmı doğuştan sahip olduğumuz rollerdir. Bu roller biyolojik özelliklerimizden kaynaklanan, herhangi bir ilgi ve yeteneği gerektirmeyen rollerimizdir. Bunları seçme imkânımız yoktur. Bazı rollerimiz de vardır ki bunlara isteğimizle çalışarak, başarı göstererek sonradan sahip oluruz. Bunlar, özgür irademizle katıldığımız grupların bize yüklediği rollerdir.

Aşağıdakilerden hangisi doğuştan sahip olduğumuz bir roldür?

- A) Sınıf başkanı
B) Takım kaptanı
C) Abla
D) Koro şefi

1. Ali Rıza Efendi ile Zübeyde Hanım'ın çocuğu olarak 1881'de doğan küçük Mustafa, ilk önce annesinin isteği üzerine Hafız Mehmet Efendi'nin mahalle mektebinde eğitim ve öğretimine başlamış, kısa bir süre sonra ise babasının isteğiyle modern eğitim veren Şemsi Efendi İlkokuluna geçmiştir. Bu sırada babasını kaybettiği için bir süre Rapla Çiftliği'nde dayısının yanında kalan Mustafa, daha sonra Selanik'e dönerek ilkokulunu bitirdi ve mülkiye rüştiyesine (Sivil ortaokul) başladı. Ancak asker olmak isteyen Mustafa, Selanik Askeri Rüştiyesine girdi. Çok sevdiği matematik dersinin öğretmeni Üsküplü Mustafa Efendi'den, olgun anlamına gelen "Kemal" ek adını aldı. Böylece adı "Mustafa Kemal" oldu.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Zamanla rollerinin arttığına
- B) Birden fazla grubun içinde yer aldığına
- C) İlk olarak öğrencilik rolüne sahip olduğuna
- D) Bazı gruplara katılmasında ailesindeki bireylerin etkili olduğuna

2. Aşağıdaki şemada bir öğrencinin gün içindeki faaliyetlerinin bir kısmı verilmiştir.

Buna göre, rollerle ilgili;

- I. Görev ve sorumluluk gerektirdiği,
- II. Gruplara göre değişiklik gösterdiği,
- III. Doğuştan kazanıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. Türk kültürü ve inancında, komşuluk önemli bir değer olarak görülmüştür. İnanç ve kültürümüzün, komşuluk ilişkilerinde bizlere yüklediği görev ve sorumluluklar vardır.

Aşağıdakilerden hangisi, inanç ve kültürümüzün komşuluk ilişkilerinde bizlere yüklediği görev ve sorumluluklar arasında yer almaz?

- A) Saygılı ve hoşgörülü olmak
- B) Harcamaları ortaklaşa yapmak
- C) Mahremiyete saygı göstermek
- D) Hastalık durumunda yardıma koşmak

4. 2014 doğumlu olan Samet, 2014, 2016, 2020 ve 2025 yıllarında şu rolleri edinmiştir:

2014: Çocuk, kardeş.

2016: Ağabey, kuzen.

2020: Öğrenci, arkadaş.

2025: Sınıf başkanı, kaleci.

Verilen bilgilere göre, Samet'in hayatında aşağıdakilerin hangisiyle ilgili bir artış olduğu sonucuna varılamaz?

- A) Grup ve rollerinin sayısında
B) Görev ve sorumluluklarında
C) Ailesindeki birey sayısında
D) Derslerindeki başarısında
5. Aşağıda, Eylül'ün aile, okul ve çevresindeki hak ve sorumlulukları verilmiştir.

	Ailemde	Okulumda	Çevremde
Rollerim	?	?	?
Haklarım	Görüşlerimi ifade etmek	Kütüphaneden yararlanmak	Oyun oynamak
Sorumluluklarım	Odamı düzenli tutmak	Derse zamanında girmek	Yerlere çöp atmamak

Buna göre, Eylül'ün içinde bulunduğu gruplardaki rolleri, sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Öğrenci – Vatandaş – Çocuk
B) Vatandaş – Çocuk – Öğrenci
C) Çocuk – Öğrenci – Vatandaş
D) Öğrenci – Çocuk – Vatandaş
6. “Sabah erkenden kalktım. Yüzümü yıkadıktan sonra yatağımı ve odamı topladım. Annem, babam ve küçük kız kardeşimle kahvaltı yaptıktan sonra okul servisine binip okula gittim. Sınıf başkanı olarak, ilk ders sınıfa gelmeyen öğrencileri belirledim. Okuldan eve döndükten sonra arkadaşlarımla dışarıda oyun oynamak için annemden izin istedim. Annem oyun oynamama izin verdi ancak hava kararmadan önce eve dönmemi istedi. Arkadaşlarımla oynadığım futbol maçında takımın golcüsü olarak tam 3 gol attım.”

Yasin'in anlattığı bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Tüm rollerin doğuştan kazanıldığına
B) Gün içinde rollerin değiştiğine
C) Hakları kullanırken kurallara uyulması gerektiğine
D) Bir kişinin birden çok role sahip olduğuna

ADI - SOYADI		1.SORU 30 Puan	2.SORU 42 Puan	3.SORU 28 Puan	ALDIĞI PUAN
SINIFI					
NUMARASI					

1. Bireylerin içinde bulundukları rollerle birlikte kendilerinden beklenen davranışlar da değişmektedir. Bu durumu bir örnekle açıklayınız. (Bu sorunun değeri 30 puandır.)

2. Aşağıdaki ifadeler doğru ise doğru yazan ifadeyi yuvarlak içine alınız. Yanlış ise yanlış yazan ifadeyi yuvarlak içine alınız. Yuvarlak içine aldığınız yöndeki harfi, yandaki şifre kutusuna yazınız. (Her soru 7 puandır.)

a

b

c

d

e

f

a

İki veya daha fazla kişinin iş birliği yapmasına grup denir.

H

Doğru

Yanlış

Ç

b

Grup başarısı için rollerin yerine getirilmesi gerekir.

A

Doğru

Yanlış

O

c

Roller hayat boyu devam eder.

K

Doğru

Yanlış

R

d

Rollerin tamamı sonradan kazanılır.

B

Doğru

Yanlış

İ

e

Bir çocuk yetişkinlerin de rollerine sahip olabilir.

A

Doğru

Yanlış

K

f

Bir kişi aynı anda birden fazla role sahip olabilir.

A

Doğru

Yanlış

K

3. Aşağıdakilerden hangisinin “hak” hangisinin “sorumluluk” olduğunu ifadenin altındaki boşluklara yazınız. (Her soru 7 puandır.)

a

Düşüncemi ifade edebiliyorum.

b

Yerlere çöp atmıyorum.

c

Sağlıklı ve yeterli besleniyorum.

d

Odama düzenli ve temiz tutuyorum.

KÜLTÜREL ZENGİNLİKLERİN BİRLİKTE YAŞAMAYA KATKISI

1. İran'da, misafirlğe gittiğinizde görgü kuralları gereği tabağın hepsinin bitirilmemesi gerekir. Tabağınızda kalan yemek, doyduğunuz ve daha fazla yiyemeyeceğiniz anlamına gelir. İtalya'da ise durum tam tersidir. Bu ülkede tabağınızda yemek bırakırsanız bu, yemeği beğenmediğiniz anlamına gelir.

Bu durum aşağıdaki yargılardan hangisini kanıtlamaktadır?

- A) Kültürün toplumların ortak katkısıyla geliştiğini
- B) Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya katkı sağladığını
- C) Kültürel değerlerin ülkelere göre farklılık gösterdiğini
- D) Farklı ülkelerde benzer kültürel değerlerin olduğunu

2.

Bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan, kendine özgü sanatı, inançları, örf ve âdetleri, anlayış ve davranışları ile onun kimliğini oluşturan yaşayış ve düşünüş tarzına kültür adı verilir.

Aşağıdakilerden hangisi kültürün bir özelliği değildir?

- A) Değişime uğramaz.
- B) Toplum içinde öğrenilir.
- C) Toplumu bir arada tutar.
- D) Gelecek nesillere aktarılır.

3. Türk kültürünü ve âdetlerini yansıtan, kuşaktan kuşağa aktarılan çeşitli geleneksel çocuk oyunları vardır.

Aşağıdakilerden hangisi Türk kültürünü yansıtan oyunlar arasında yer almaz?

- A) Kriket
- B) Çelik çomak
- C) Bezirgânbaşı
- D) Mendil kapmaca

4. Yaşadığımız yerdeki kültürel özellikler, ülkemizin bir başka yerindeki kültürel özelliklere benzeyebilir veya bu yerdeki kültürel özelliklerden farklı olabilir.

Bu durumun oluşmasında;

- I. İklim şartları,
- II. Yeryüzü şekilleri,
- III. Ekonomik faaliyetler,
- IV. Gelenek ve görenekler

gibi faktörlerden hangileri etkili olmaktadır?

- A) I ve II
- B) I, II ve III
- C) I, II ve IV
- D) I, II, III ve IV

5.

Aile bireyleri bayramlaşır; akrabalar, komşular, arkadaşlar ziyaret edilir. Büyükler ziyaret edilerek elleri öpülür. Sofralar kurulur, akraba ve komşularla bir arada yemekler yenilir. Birbirine dargın insanlar barışır. Uzun süre birbirini görmeye fırsat bulamayanlar birbirlerini ziyaret eder.

Bu gelişmelerin aşağıdaki bayramların hangisinde yaşandığı söylenebilir?

- A) Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda
- B) Zafer Bayramı'nda
- C) Kurban Bayramı'nda
- D) Cumhuriyet Bayramı'nda

6. Bir ülkenin yemekleri ve mutfak kültürü, o ülkenin millî kültürünün bir yansımasıdır. Her ülkenin kendine özgü yemekleri vardır. Bu yemekler, o ülkenin coğrafyası, iklimi ve tarihinden etkilenir.

Aşağıdaki yemeklerden hangisi Türk kültüründe yaygın olarak tüketilmez?

- A) Döner
- B) Sushi
- C) Manti
- D) Kebap

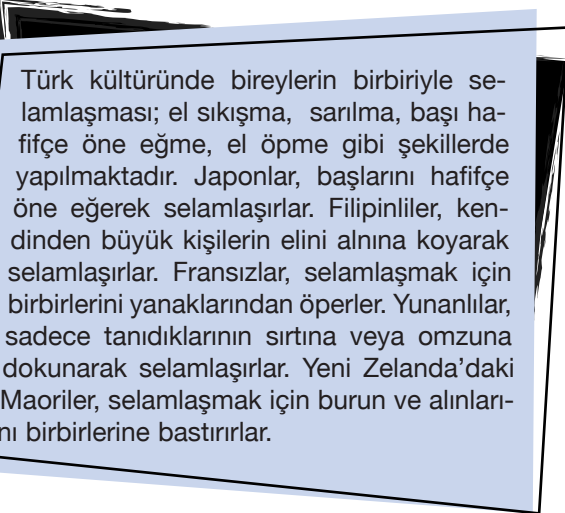
1. Türkiye'de Konuk Ağırlama	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Konuk Ağırlama
Konuk ağırlamada, yaşlı kişilere öncelik verilir.	İkram yapılırken her zaman yaşlı kişilere öncelik tanınması âdettendir.
Konuklara kahve ya da çay ikram edilir.	İkramda öncelik daima kahveye verilmiştir.
Kahvenin yanında lokum ikramı da yapılır.	İkramda bal, gül, şeker, harnup (keçiboynuzu) ve macun şerbetleri de tercih edilmiştir.

Tablodaki bilgilerden yararlanarak;

- Türk toplumunun kendine has özelliklerinin olduğu,
- Kıbrıs ve Türkiye'de ortak kültürel özelliklerin görüldüğü,
- Konuk ağırlamanın farklı coğrafyalarda benzer şekillerde yapıldığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

2.

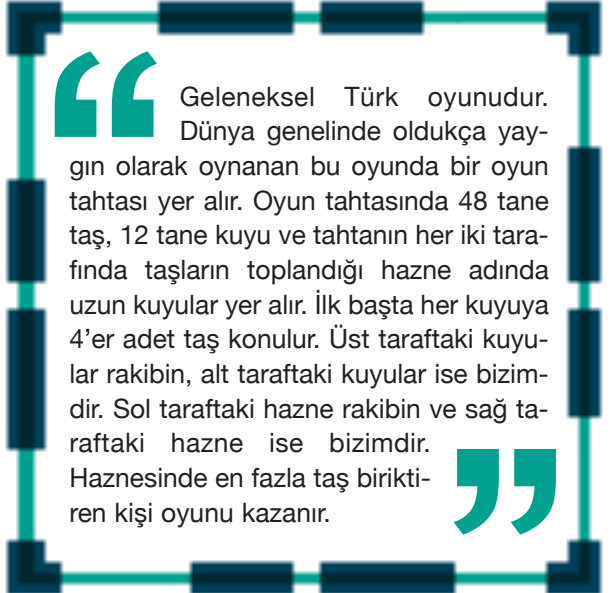
Türk kültüründe bireylerin birbiriyle selamlaşması; el sıkışma, sarılma, başı hafifçe öne eğme, el öpme gibi şekillerde yapılmaktadır. Japonlar, başlarını hafifçe öne eğerek selamlaşırlar. Filipinliler, kendinden büyük kişilerin elini alnına koyarak selamlaşırlar. Fransızlar, selamlaşmak için birbirlerini yanaklarından öperler. Yunanlılar, sadece tanıdıklarının sırtına veya omzuna dokunarak selamlaşırlar. Yeni Zelanda'daki Maoriler, selamlaşmak için burun ve alınlarını birbirlerine bastırırlar.

Milletlerin kültürel özelliklerinden biri olan selamlaşmanın yaygın olduğu bir toplumda;

- Dostluk bağlarının güçlenmesi,
- Toplumsal dayanışmanın artması,
- Kardeşlik ve güven ortamının oluşması

gibi durumlarından hangilerinin görülmesi beklenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

3.

Geleneksel Türk oyunudur. Dünya genelinde oldukça yaygın olarak oynanan bu oyunda bir oyun tahtası yer alır. Oyun tahtasında 48 tane taş, 12 tane kuyu ve tahtanın her iki tarafında taşların toplandığı hazne adında uzun kuyular yer alır. İlk başta her kuyuya 4'er adet taş konulur. Üst taraftaki kuyular rakibin, alt taraftaki kuyular ise bizimdir. Sol taraftaki hazne rakibin ve sağ taraftaki hazne ise bizimdir. Haznesinde en fazla taş biriktiren kişi oyunu kazanır.

Verilen bilgilerde, hangi oyunun oynanma biçimi hakkında açıklama yapılmıştır?

- A) İstop
B) Mangala
C) Dokuztaş
D) Beştaş

4.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, 1935 yılına kadar ulusal egemenlik anlamına gelen “Hâkimiyet-i Milliye Bayramı”ydı.” 1935 yılından itibaren ise “Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” adıyla kutlanmaya başlanmıştır. Her yıl ülkemize değişik ülkelerden birçok çocuk gelmektedir. Bunun nedeni UNESCO’nun 1979 yılını “Çocuk Yılı” olarak ilan etmesidir. Bayram için başka ülkelerden Türkiye’ye gelen çocuklar, gönüüllü Türk aileleri tarafından evlerinde ağırlanır. Şenliğe katılan çocuklar, ülkelerinin halk oyunlarından ve şarkılarından örneklerle ulusal kültürlerini tanıtır.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı kültürler birbirlerini tanıma imkânına kavuşmuştur.
- B) Dünya çocuklarının karşı karşıya kaldığı sorunlar ortadan kalkmıştır.
- C) Dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin hoşgörü kültürü gelişmiştir.
- D) Ülkeler arasındaki dostluk ilişkileri güçlenmiştir.

5.

Doğu Karadeniz Bölgesi’nde yaygın olan horon, insanların doğadaki olaylara bakıp onları taklit etmesi, zorlu hayat şartlarıyla başa çıkabilmek için tehlikeleri göze alması sonucunda şekillenmiştir. Doğu Karadeniz insanı denizdeyse kabarmış dalgalarla boğuşur, en yüksek noktadan en aşağı noktaya inerir. Horonlarda da buna benzer hareketli yaşamın izlerini kolayca görebiliriz. Horon oynayan bölge insanı, birbirlerine sımsıkı sarılarak zorlu coğrafya ile başa çıkmak için iş birliği içinde olduğunu gösterir.

Buna göre, horon oyunuyla ilgili;

- Doğa koşullarından etkilendiği,
- Müzik aleti eşliğinde oynandığı,
- İnsanların yaşam şeklini yansıttığı,
- Toplumsal dayanışmanın izlerini taşıdığı

yargılarından kaç tanesine ulaşılabilir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6.

1960 - 1965 yılları arasında, Almanya’dan gelen işçi talebi üzerine ülkemizden Almanya’ya birçok insanımız çalışmak için gitmiştir. Bu durum iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesini sağlamış, kültürlerin uyum içinde yaşamasına ortam hazırlamıştır. Türklerin beraberlerinde getirdikleri döner, Almanların damak tadı ve tüketim alışkanlıklarında önemli bir yer edinmiştir.

Verilen bilgilere göre farklı kültürel özelliklere sahip insanların bir araya gelmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Ülkeler arası göç hareketleri
- B) Bilimsel ve teknolojik gelişmeler
- C) Spor ve kültürel etkinlikler
- D) Turizm faaliyetleri

1. Kayseri’de oturan Ahmet’in ablasının kına gecesi yapıldı. Kına gecesinde aileler ve dostlar bir araya gelerek türküler söylendi. Gelinin avucuna ve damadın serçe parmağına kına yakıldı. Kına gecesinden bir gün sonra ise davullu zurnalı düğün töreni yapıldı.

Kayseri’deki bu törenlerin aşağıdaki şehirlerin hangisinde Türkiye’dekine benzer olarak yapıldığı söylenebilir?

- A) Kuzey Kıbrıs’ın başkenti Lefkoşa’da
B) Bulgaristan’ın başkenti Sofya’da
C) Yunanistan’ın başkenti Atina’da
D) Gürcistan’ın başkenti Tiflis’te

2.

Fasolada yemeği, Yunanistan’ın önemli yemeklerinden biri olup Yunanlılar, fasoladayı kereviz, havuç, patates gibi sebzelerle pişirirler. Salçalı ve sulu bir yemek olarak tüketilir.

Kuru fasulye, Türkiye’nin her bölge ve yöresinin vazgeçilmez yemeklerinden biri olup, Türk insanı kuru fasulyeyi etli ve etsiz olarak iki şekilde pişirir. Salçalı ve sulu yemek olarak tüketilir.

Verilen bilgiler aşağıdakilerden hangisini kanıtlamaktadır?

- A) Her iki ülkenin gelenek ve göreneklerinin aynı olduğunu
B) Türk ve Yunan kültürünün benzer özellikleri olduğunu
C) Yunan yemeklerinin Türk mutfak kültüründen etkilendiğini
D) Kültürel değerlerin değişerek geleceğe taşındığını
3. Aşağıda, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için Türkiye’ye gelen bir çocuğun kendi ülkesi ile ilgili verdiği bilgiler yer almaktadır: “Kızartılmış hellim peyniri, bizim mutfağımızın ayrılmaz bir parçasıdır. Ketan kumaştan yapılan lefkara nakışı, geleneksel el sanatımızdır. Müzik aletlerinden en çok darbuka, zurna ve udu kullanırız. Mendil ile oynadığımız oyun havası çok sevilmektedir. Düğünlerde yedi kızın müzik eşliğinde, içi şeker ve para dolu testiyle dönerek oynadığı geleneksel testi oyunumuz vardır. Gömlek üstüne giydiğimiz işlemeli cepken (yelek) geleneksel kıyafetlerimizdendir.

Bu bilgileri veren çocuğun hangi ülkeden Türkiye’ye geldiği söylenebilir?

- A) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
B) Rusya Federasyonu
C) Azerbaycan
D) Özbekistan

4. Ebru, Türkistan'da ortaya çıkıp, oradan İpek Yolu ile dünyaya yayılan bir sanat dalıdır. Ebru sanatı, Türk medeniyeti tarafından benimsenerek bu medeniyetin bir parçası olmuştur. Ebru, kâğıt süsleme sanatıdır. Bu süsleme şu şekilde yapılır: “Suda erimeyen boyalar, baklava tepsisine benzer kaptaki suyun yüzeyine serpilir. Gül dalı ve at kılından yapılmış fırçalar yardımıyla, su yüzeyindeki boyalarla desenler oluşturulur. Bu desenlerin üzerine kâğıt konulur. Bir süre bekledikten sonra, kâğıt yavaşça yukarı çekilir. Böylece desenler kâğıt üzerine aktarılmış olur.” Kâğıt üzerinde, mermere benzer damarlar görüldüğü için ebru kâğıdı, Avrupalılar tarafından mermer kâğıdı olarak adlandırılmıştır. Arap dünyasında ise damarlı kâğıt olarak bilinmektedir.

Buna göre, “ebru sanatı”yla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı isimlerle adlandırıldığına
- B) Ticaretle, değişik coğrafya ve kültürler tarafından tanındığına
- C) Avrupa ve Arap uygarlıklarının katkılarıyla geliştiğine
- D) Türk kültürünün bir parçası olduğuna

5.

Safranbolu evleri ve konakları, yörenin kültürel dokusunu yansıtır. Safranbolu'nun konaklama için kalınacak yerleri, konakları, kanyonları, gezilecek ve görülecek tarihi yerleri ve kültürel dokusu, yurt içinden ve yurt dışından turistleri her zaman kendine çekiyor. Tarihi Safranbolu konaklarında birkaç gece geçirerek geçmişin atmosferini yaşamanız mümkün. Yörenin kendine has yöresel yemeklerinden tatmak ve Safranbolu'yu çevreleyen kanyonlarda gezintiler yapmak oldukça keyiflidir.

Verilen bilgiler değerlendirildiğinde Safranbolu için;

- I. Tarihin izlerini taşıdığı,
- II. Tarih ve deniz turizminde öne çıktığı,
- III. Tarihi eserlere ve doğal varlıklara ev sahipliği yaptığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

- 6 “Sevinç ve eğlence günü” demek olan bayram, millî veya dinî yönden özel önemi olan gün ya da günlerdeki kutlamalardır.

Dini, millî veya mevsimlik bayramlarımızın;

- I. Bir arada yaşamamıza katkı sağlama,
- II. Birlik ve beraberliğimizi güçlendirme,
- III. Bireylerin ortak duygu ve düşüncelerle hareket etmesini sağlama

gibi kazanımlardan hangilerine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

ADI - SOYADI		1.SORU 20 Puan	2.SORU 40 Puan	3.SORU 40 Puan	ALDIĞI PUAN
SINIFI					
NUMARASI					

1. Türkiye'nin her yerinde yemek, halk oyunu, el sanatları gibi kültürel öğelerin farklılaştığı görülmektedir. Bu farklılığın nedenlerini açıklayınız. (Bu sorunun değeri 20 puandır.)

Red pushpin on the left and right sides of a yellow sticky note with horizontal lines for writing.

2. Kültürümüzün her ögesi, farklı bir şehrimizle özdeşleşmiştir. Aşağıdaki kültürel öğelerimizin hangi şehirle özdeşleştiğini görselin altındaki boşluğa yazınız. (Her soru 10 puandır.)

3. Kutucukların içindekilerle, bilgilerin boş bırakılan yerlerini doğru şekilde doldurunuz. (Her soru 10 puandır.)

nisan

dinî

millî

mevsimlik

a Nevruz, her yıl 21 Mart tarihinde.....kutlanan bir bayramımızdır.

b 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı.....bir bayramdır.

c Ramazan Bayramı insanların kaynaşmasını sağlayan.....bir bayramdır.

d Mesir Macunu Festivali.....ayı içerisinde kutlanan 400 yıldır süren bir gelenektir.

YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMADA BERABERİZ

1. Bireyler, temel ihtiyaçlarını tek başlarına karşılamakta zorluk çekebilirler. Bu durumda sosyal yardımlaşma dediğimiz takım çalışması gerekebilir.

Sosyal yardımlaşmanın;

- I. Yoksulların korunması,
- II. Dostluk duygularının güçlenmesi,
- III. Millî bütünlüğün pekişmesi

gibi kazanımlardan hangilerine katkı sağlaması beklenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

2.

Aşağıdaki sivil toplum kuruluşlarından hangisi, afişteki amaç doğrultusunda çalışmalar yapar?

- A) Darüşşafaka Cemiyeti B) Kızılay
C) Yeşilay D) AKUT

3. Osmanlı Devleti'nde yoksullara ve öğrencilere yemek dağıtan imarethaneler vardı. Bu imarethanelerden şehirdeki fakirlerin yanı sıra misafirler de ücretsiz olarak yemek yiyebiliyorlardı.

Buna göre, Osmanlı Türk toplumunda aşağıdakilerden hangisine önem verildiği söylenebilir?

- A) Toplumsal yardımlaşmaya
- B) Ticaretin gelişmesine
- C) Ailenin korunmasına
- D) Akrabalık ilişkilerine

4. Türk toplumunun kendine has özelliklerinden birisi de çok güçlü yardımlaşma ve dayanışma duygusuna sahip olmasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duyguyu ifade eden bir atasözü değildir?

- A) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.
- B) Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
- C) Sakla samanı, gelir zamanı.
- D) Yalnız taş, duvar olmaz.

5.

Proje ekibi arkadaşlarımızla Darülaceze'ye giderek, "Yaşlılar başımızın tacıdır." adlı sosyal sorumluluk projemizi tamamladık. Proje kapsamında, Darülaceze'de bir hafta süreyle çeşitli etkinliklerde bulunduk.

"Yaşlılar başımızın tacıdır." adlı sosyal sorumluluk projesine katılan öğrencilerde öncelikle aşağıdakilerden hangisi gelişir?

- A) Kurallara uyma bilinci
- B) Sevgi ve şefkat duyguları
- C) Arkadaşlık ilişkileri
- D) Akrabalık bağları

6. Türk milleti, 1919 – 1922 yılları arasında Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde düşmana karşı büyük bir savaş yapmıştır. Erkekler cephede savaşırken kadınlar, çocuklar ve yaşlılar da cephe gerisinde çalışmışlardır.

Buna göre, Türk milletinin Millî Mücadele yıllarında sergilediği davranış özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Fedakârlık ve özveri
- B) Yardımlaşma ve dayanışma
- C) Millî birlik ve beraberlik
- D) Sevgi ve saygı

1.

“

Osmanlı Devleti'nde, 1735 yılının ramazan ayının son perşembesi idi. Sonraki gün yani Cuma, tüm öğrencilerin tatil günüydü. Okulun kapısı çaldı. Hoca, "Girin!" dedi. İçeri iki görevli girdi. Yanlarında kocaman bir çuval vardı. Çuvalın içi çanta, defter, elbise ve çarık yani ayakkabı doluydu. "Hocam, müsaade ederseniz talebelere dağıtacağız." Hoca sordu: "Kimden geldi, nedir bunlar?" "Efendim, kendisine Sefer Ağazâde derler. Bu okulu yaptıran şahıstır. Vakıf her yıl bu okulda okuyan talebelere, hocalarına ve yardımcılara Ramazan Bayramı öncesi okul çantası, ayakkabı, elbise ve başlık gibi kırtasiye ve giyim eşyası verilmesini şart koşturmuştur. Bunun için geldik efendim." Muallim Yahya Efendi, öğrencilerinin yüzündeki gülümsemeye sevinerek vakıf görevlilerinin hediyeleri dağıtmasına izin verdi.

”

Buna göre Osmanlı toplumu için;

- I. Eğitim düzeyinin diğer ülkelerden ileri olduğu,
- II. Yardımlaşma ve dayanışmanın gelişmiş olduğu,
- III. Eğitimin vatandaşlarca desteklendiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III

2.

Yardımlaşma ve dayanışma, toplumun temel taşı olan ailede başlar. Aile bireyleri içerisinde saygı, sevgi, anlayış, paylaşma gibi değerlerin oluşmasında yardımlaşma ve dayanışma önemli rol oynar.

Aşağıdakilerin hangisinde, aile üyeleri arasında dayanışma örneği sergilenmemiştir?

- A) Mete'nin, okul ödevlerini annesine yaptırıp kendisinin top oynamaya gitmesi
- B) Mehmet'in, babasıyla pazara giderek iki poşeti eve kadar taşıması
- C) Ezgi'nin, annesi Perihan Hanım ile birlikte sofrayı hazırlaması
- D) Ayşe'nin, evdeki eşyaların tozunu alırken annesi Melek Hanım'ın da evi süpürmesi

3.

Şefkat kapısı" anlamına gelen Darülaceze, 1895 yılında II. Abdülhamid Dönemi'nde açılmıştır. Darülaceze kimsesiz çocuklar, evsiz, hasta, engelli ve yaşlıların barınması için kurulmuştur. Günümüzde de dil, din, ırk, mezhep farkı gözetmeksizin cami, kilise ve havrasıyla insanlara hizmet etmeye devam etmektedir.

Verilen bilgilere göre;

- I. Vatandaşların sosyal ihtiyaçlarının önemsendiği,
- II. İnsanların din ve vicdan özgürlüklerinin garanti altına alındığı,
- III. Devletin insanlar arasında ayırım yapmadığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

4.

KIZILAY MARŞI

Her dilde her dinde ırk gözetmeyiz.
Şefkatten hoşgöründen taviz vermeyiz.
Dünyanın her yerinde hep beraberiz.
Biz insana değer veren gönüllü neferiz.

Türk Kızılayının ilkelerinden,
Merhametinden hiç vazgeçmeden,
Yardıma koşacağız hiç düşünmeden,
Uyuyamayız insan ıstırapı dinmeden.

Biz milletin merhamet eliyiz.
Biz barışın ve sevginin simgesiyiz.
Her koşulda, her yerde, her zamanda,
Türk Kızılayı'yız biz, her yerdeyiz.

Marşın dizelerine göre, Kızılay ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Türkiye'nin sınırlarını aştığına
- B) İnsan haklarına önem verdiği
- C) Sağlık alanında faaliyet gösterdiğine
- D) Herkese yardım ederek ayrımcılık yapmadığına

5.

AKUT, deprem, sel ya da büyük kazalarda doğru arama ve kurtarma çalışmalarıyla başı dertte olan kişilere en kısa sürede ulaşmakta ve can kaybını en aza indirmeye çalışmaktadır. Bu çalışmalarını gönüllülük esasına göre profesyonel bir yaklaşımla sürdürmekte ve kazazedelere temel ilk yardım desteğini de sağladıktan sonra onların emniyetli yere taşınmasını da gerçekleştirmektedir.

Buna göre, AKUT'ta görev yapan bir birey için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Doğal afetleri engellemeye çalışmaktadır.
- B) Devlet kurumunda görev yapmaktadır.
- C) İnsanlara zor zamanlarında yardım etmektedir.
- D) Yaptığı hizmetin karşılığında maaş almaktadır.

6. Aşağıda, dört farklı sivil toplum kuruluşunun amaçları verilmiştir.

1	Sulak alanları ve yer altı sularını korumak
2	İnsanı, sağlığa zarar veren ve bağımlılık yapan maddelerden korumak
3	Tarımsal ürünlerde tarımsal ilaç kullanımı konusunda insanları bilinçlendirmek
4	Erozyonu (toprak yüzeyinin aşınması) engellemek

Edirne'de yaşayan köylüler, tarımda verim kaybı yaşamaktadırlar.

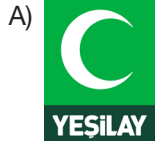
Buna göre, hangi sivil toplum kuruluşunun çalışmaları, bu sorunun çözümünde etkili bir rol oynamaz?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

1. Haiti’de meydana gelen depremde, 100 binin üzerinde evin yıkıldığı ve 344’ten fazla kişinin kayıp olduğu açıklandı. Arama kurtarma çalışmalarının devam ettiğini açıklayan Haiti Sivil Savunma Ajansı, uluslararası yardım çağrısında bulundu.

Türkiye’deki sivil toplum kuruluşlarından hangisi, Haiti Sivil Savunma Ajansının yardım çağrısına cevap verebilir?

2. TEMA Vakfı, erozyonla mücadelede önemli rol oynayan meşe ağaçlarının yaygınlaşması amacıyla “Meşeler Yuva Arıyor” kampanyası başlatıyor. TEMA’nın Facebook sayfasını beğenip, “Meşeler Yuva Arıyor” uygulamasını yükleyen doğaseverler, meşe palamutlarına sadece bir tık ile sahip olabiliyor. Bir yıl boyunca meşe palamuduna baktıktan sonra da onları doğaya geri veriyor. TEMA, kampanyaya katılan ilk 1.000 kişinin meşe palamutlarını evlerine kadar gönderiyor. Uygulama içinde ayrıca meşe palamudunun bakımı da anlatılıyor. Katılımcılar böylece bir meşe palamuduna bakarak onu doğaya kazandıracak, doğa için daha iyi bir geleceğe katkıda bulunacak.

TEMA Vakfının bu çalışmalarının aşağıdakilerden hangisine katkı sağlaması beklenemez?

- A) Çevre bilincinin oluşmasına
B) Canlı çeşitliliğinin korunmasına
C) İhtiyaç sahiplerine yardım edilmesine
D) Erozyonun önlenmesine
3. Bir karşılık beklemeden toplum yararına yönelik faaliyetlerin hayata geçirilmesine sosyal sorumluluk projesi denir.

Sosyal sorumluluk projelerine katılan bireylerin;

- I. Toplumsal duyarlılık kazanma,
II. Vatandaşlık, sorumluluk ve yardımlaşma gibi değer ve kavramları öğrenme,
III. Bulunduğu toplumu tanıma

gibi kazanımlardan hangilerini edinmeleri beklenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

4. “Çocuğumun okuduğu okulda kütüphane yoktu. Okul velileri olarak, bir kermes düzenlemeye karar verdik. Kermesimize, okulun velilerini ve çevredeki esnafı davet ettik. Düzenlediğimiz kermeste, ihtiyacımızdan fazla gelir elde ettik. Elde ettiğimiz gelirle, okulun kütüphanesini yaptırarak, kalan parayı da okulun boya işlerinde kullanılmak üzere okul aile birliğine teslim ettik.”

5-E velisi Figen Hanım'ın faaliyetlerine göre;

- I. Devlet ve vatandaş iş birliği yapılmıştır.
- II. Yardımlaşma ve dayanışmanın güzel bir örneği sergilenmiştir.
- III. Vatandaşlar duyarlı hareket etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

5. Aşağıda bazı sivil toplum kuruluşları ve bu kuruluşların çalışma alanları verilmiştir.

	STK	Çalışma Alanı
I	AKUT	Erozyonla mücadele ve doğal varlıklarımızı korumak
II	Millî Eğitim Vakfı	Dil, din, ırk ve cinsiyet ayrımı yapmaksızın bireylerin eğitimini sürdürmesini sağlamak
III	Yeşilay	İnsan sağlığını bağımlılık yapan alışkanlıklardan korumak
IV	TEMA Vakfı	Çeşitli yerlerde arama ve kurtarma faaliyeti yapmak

Bu tabloyu doğru hâle getirmek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I ve II numaralı bilgiler yer değiştirmelidir.
- B) I ve IV numaralı bilgiler yer değiştirmelidir.
- C) II ve III numaralı bilgiler yer değiştirmelidir.
- D) III ve IV numaralı bilgiler yer değiştirmelidir.

6. Faaliyetleri gönüllü insanlar tarafından gerçekleştirilen kuruluşlara sivil toplum örgütü (STK) adı verilir. Sivil toplum örgütlerinin faaliyetlerinden bazıları şunlardır:

- Dergi, radyo, kitap, televizyon gibi araçlarla vatandaşları uyararak kamuoyu oluşturmak,
- İklim değişikliği gibi tüm dünyayı etkileyen konularda sorunlara çözüm aramak,
- Demokratik bir yönetim anlayışının oluşmasına katkı sağlamak,
- Doğal afetlerde halka en kısa zamanda ulaşarak gerekli yardımı sağlamak

Buna göre, sivil toplum kuruluşlarının amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) İş imkânlarını geliştirmek
- B) Küresel sorunlara çözüm bulmak
- C) Toplumun bilinçlenmesini sağlamak
- D) İnsan yaşamını kurtarmak

ADI - SOYADI		1.SORU 30 Puan	2.SORU 40 Puan	3.SORU 30 Puan	ALDIĞI PUAN
SINIFI					
NUMARASI					

1. Gönüllülük esasına göre çalışmalar yapan kuruluşlara sivil toplum kuruluşu (STK) adı verilir. Sivil toplum kuruluşlarının kuruluş amaçlarını ve hedeflerini yazınız. (Bu sorunun değeri 30 puandır.)

Red pushpin icon

Red pushpin icon

2. Aşağıdaki bilgilerin cevapları, harfleri karışık şekilde verilmiştir. Bu harfleri doğru sıraya koyarak boşluklara yazınız. (Her soru 10 puandır.)

a

Kimsesiz çocukların eğitim ihtiyaçlarını gideren STK'dır.

KAFADARŞÜŞA

b

İnsan sağlığına zarar veren alışkanlıklarla mücadele eden STK'dır.

AYYEŞİL

c

Toprağın verim kaybını önlemeye çalışan STK'dır.

META

d

Doğal afetlerde insan hayatını kurtaran STK'dır.

LAYKIZI

3. Osmanlı'da, ihtiyaç sahipleri için sadaka taşları vardı. Bu taşlar, silindirik şekilde olur ve genellikle cami, çarşı, hastane gibi merkezî yerlere konulurdu. Derdini kimseye anlatamayan fakirler, gecenin geç saatlerinde sadaka taşının yanına gelir, ihtiyacı kadar olan parayı sadaka taşından alarak sadakayı bırakana dua ederdi. 17. yüzyılda İstanbul'u gezen bir Fransız seyyah, Türk medeniyetinin bu özelliğinden oldukça etkilenmiş ve sadaka taşında bulunan paraların tam bir hafta boyunca yerinde kaldığını belirtmiştir.

Osmanlı'daki bu uygulamanın toplumsal hayata olan etkilerini yazınız. (Bu sorunun değeri 30 puandır.)

Red pushpin icon

Red pushpin icon

1. Karınca, bir yaz sıcaklığında sırtında kocaman bir buğday taşıyormuş. Ağustos böceği karıncaya, “Ne yapıyorsun?” diye sormuş. Karınca, “Kış için hazırlık yapıyorum.” diye cevap vermiş. Ağustos böceği “Şimdi boşver kışı.” diyerek gülmüş. “Bak her taraf yemyeşil, ağaçlar lezzetli meyvelerle dolu. Ye, iç keyfine bak!” diye sözlerini sürdürmüştü. Karınca şaşırarak, “Hiç öyle şey olur mu? Önümüz kış. Kış gelince kar yağacak, hava soğuyacak. Şimdiden hazırlık yapmam lazım.” demiş. Derken kara kış bastırmış. Ağustos böceği ise her yer karla örtülü olduğu için yiyecek bir şey bulamıyormuş. Sonunda dayanamamış, gidip karıncanın kapısını çalmış. Ağustos böceği, “Aman karınca kardeş, aç kaldım. Senden yiyecek bir şeyler istemeye geldim.” demiş.

Buna göre, Ağustos böceği ile ilgili;

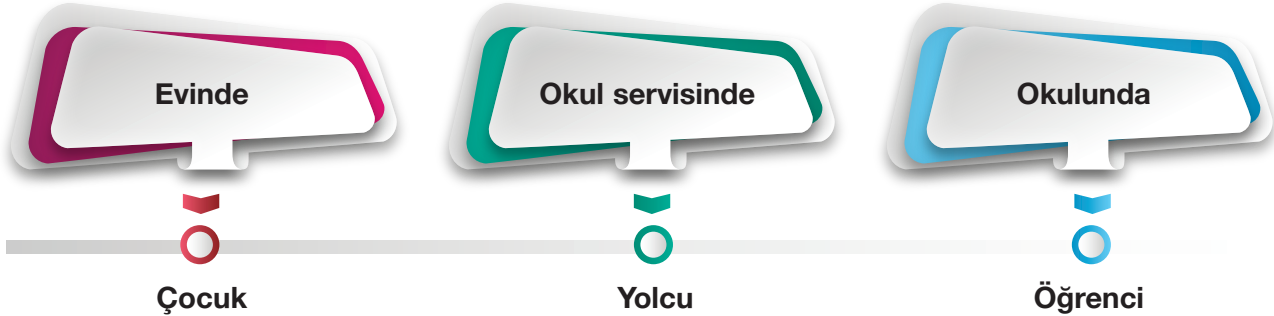
- I. Sahip olduğu rolün gereklerini yerine getirmediği,
- II. Yardımlaşma ve dayanışmaya önem vermediği,
- III. Grup üyeleriyle iş birliği yaptığı

gibi yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III

ÖĞRENME
ÇIKTISI NO 5.1.1.

2. Ayla, pazartesi günü sırasıyla şu rollerin içinde bulunmuştur:

Buna göre Ayla'nın farklı rollerde bulunmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Grup değişikliği B) Yaş değişikliği
C) Çevre değişikliği D) İhtiyaç değişikliği

ÖĞRENME
ÇIKTISI NO 5.1.1.

3. Bireyler, grup ya da kurumlara katılarak iş birliği yaparlar. Bireylerin, grup ya da kurumlarda üzerlerine düşen görevlerine rol adı verilir. Bazı roller kaybedilebilir ya da terk edilebilir.

Aşağıdaki örneklerin hangisinde buna benzer bir durum vardır?

- A) Fatma Hanım'ın bir çocuk dünyaya getirmesi
B) Ayhan Bey'in mühendis olarak işe başlaması
C) Ali öğretmenin emekli olup köyüne yerleşmesi
D) Ayla Hanım'ın yeni romanı için hazırlıklara başlaması

ÖĞRENME
ÇIKTISI NO 5.1.1.

4.

Her milletin kendine özgü gelenekleri, kendine özgü âdetleri, kendine göre millî özellikleri vardır. Hiçbir millet, aynen diğer bir milletin taklitçisi olmamalıdır. Çünkü böyle bir millet, ne taklit ettiği milletin aynısı olabilir, ne de kendi milliyeti içinde kalabilir. Bunun sonucu şüphesiz ki acıdır.

K. Atatürk

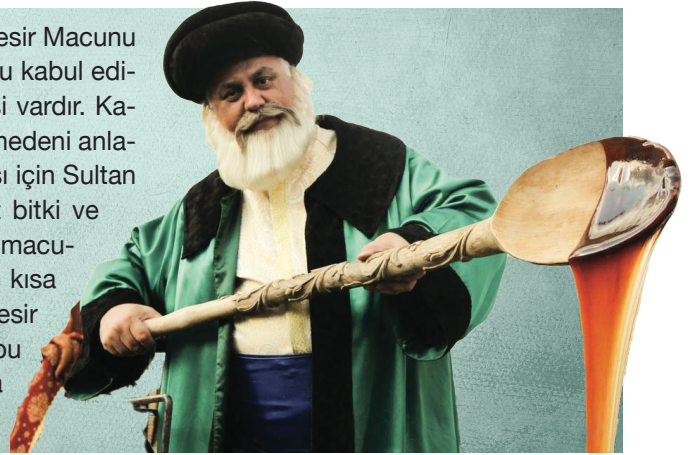
Mustafa Kemal Atatürk, kültürle ilgili olarak öncelikle aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Birlik ve beraberliğe katkı sağladığını
- B) Kuşaktan kuşağa aktarıldığını
- C) Aslının korunması gerektiğini
- D) Birçok unsurdan meydana geldiğini

ÖĞRENME
ÇIKTISI NO 5.1.2.

5.

Manisa'da düzenlenen ve Nisan ayı içerisinde kutlanan Mesir Macunu Şenliği yaklaşık 400 yıldır süren bir gelenektir. Şifalı olduğu kabul edilen mesir macununun ortaya çıkışının tarihsel bir hikâyesi vardır. Kanuni Sultan Süleyman'ın annesi Hafsa Sultan, Manisa'da nedeni anlaşılamayan bir hastalığa yakalanır. Bu hastalığa çare olması için Sultan Camii Medresesi'nin Başhekimisi Merkez Efendi, 41 çeşit bitki ve baharatın karışımından oluşan bir macun hazırlar. "Mesir macunu" ismiyle günümüze ulaşan bu karışım, Hafsa Sultan'ın kısa sürede iyileşmesini sağlar. Bunun üzerine Hafsa Sultan, mesir macununun her yıl halka dağıtılmasını ister. O günden bu güne her yıl şenlikler düzenlenerek Sultan Camii etrafında toplanan halka, mesir macunu dağıtılır.

Verilen bilgilere göre, "Mesir Macunu Şenlikleri" ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Halk tarafından benimsendiğine
- B) Türkiye'nin her şehrinde coşkuyla kutlandığına
- C) Süreklilik gösterdiğine
- D) Tarihî bir olaya dayandığına

ÖĞRENME
ÇIKTISI NO 5.1.2.

- 6. Türk mutfak kültüründe et yemekleri, yoğurt, kefir gibi hayvansal ürünlerle buğday unu ile yapılan yağlı hamur işleri geniş bir yer tutar.

Bu durumun oluşmasında;

- I. İklim şartları,
- II. Yeryüzü şekilleri,
- III. Ekonomik faaliyetler

gibi faktörlerden hangileri etkili olmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

ÖĞRENME
ÇIKTISI NO 5.1.2.

1. Bir grupta rol alarak bazı haklar elde ederiz. Yer aldığımız gruplardaki rollerimizin gereklerini yerine getirmemiz ise sorumluluklarımızı oluşturur.

Buna göre;

- I. Aile içi kararlarda düşüncelerimizi söylemek,
- II. Derslerimizde başarılı olmak için gerekenleri yapmak,
- III. Odamızı temiz ve düzenli tutmak

maddelerinden hangileri sorumluluklarımız arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III

BS-2018 ÖĞRENME ÇIKTISI NO **5.1.1.**

2. Kocaman bir gemide küçük bir çivi varmış. Bu çivi, gemi tahtalarını birbirine bağlayan çivilerden biriymiş. Kendi kendine “Ben küçücüğüm, bu gemide hiçbir işe yaramıyorum. Bari çıkıp gideyim.” demiş. Onun bu sözünü diğer çiviler duymuş. “Sakin ha! Yerinden ayrılmı, biz de düşeriz.” demişler. Bu konuşmayı levhalar, tahtalar ve lastikler de duymuşlar. Hep bir ağızdan: “Aman dur! Gemi paramparça olur. Denizde kayboluruz.” demişler. İşte o zaman küçük çivi ne kadar önemli olduğunu anlamış. Gemidekilere yerinden ayrılmayacağına söz vermiş.

Buna göre, küçük çivi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Grup içinde bir görevinin olduğu
- B) Sorumluluğunu yerine getirmenin önemini kavradığı
- C) Sahip olduğu hakları öğrendiği
- D) Grup üyeleriyle iş birliği yaptığı

BS-2023 ÖĞRENME ÇIKTISI NO **5.1.1.**

3. Aşağıdakilerden hangisi öğrencilerin sorumluluklarından biri değildir?

- A) Öğretmenlere saygı göstermek
- B) Ödevleri zamanında yapmak
- C) Okul ve sınıf eşyalarını korumak
- D) Okulu, eğitim ve öğretime hazır hâle getirmek

BS-2024 ÖĞRENME ÇIKTISI NO **5.1.1.**

4. Tabloda grup ve gruba ait rol eşleştirmesi verilmiştir:

	Grup	Rol
I	Futbol takımı	Futbolcu
II	Aile	Kardeş
III	Akraba	Yeğen
IV	Arkadaş	Amca

Bu eşleştirmelerden kaç tanesi doğrudur?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

BS-2019 ÖĞRENME ÇIKTISI NO **5.1.1.**

5. En az iki kişiden oluşan, ortak bir amaçları olan aralarında dayanışma ve iş birliği bulunan topluluğa “grup” denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin grup olduğu söylenemez?

- A) Markette alışveriş yapan insanlar
- B) Spor kulübündeki öğrenciler
- C) Fabrikada çalışan işçiler
- D) Koroda şarkı söyleyen gençler

BS-2023 ÖĞRENME ÇIKTISI NO **5.1.1.**

6. Türkler, aile ve toplum içinde kendilerinden yaşça büyük olanlara değer verirler, onlara karşı dikkatli ve özenli davranırlar. Örneğin; baba evden çıkacağı zaman çocuklar onu kapıya kadar uğurlar, dönüşte de karşılar. Bayramlarda çocuklar aile büyüklerinin ellerini öper, onların hayır dualarını alır.

Bu metinde aşağıdaki değerlerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Büyüklere saygı göstermek
- B) İnsanlara karşı dürüst olmak
- C) Toplum içerisinde yardımlaşmak
- D) Misafirlere güler yüzlü davranmak

BS-2024 ÖĞRENME ÇIKTISI NO 5.1.2.

8. Anadolu'da yapılan geleneksel düğünlerde davetliler, güçleri oranında düğün sahibine hediye getirirler. Bu hediyeler, ev eşyası, para, düğün için giyecek, düğünde kesmek için küçükbaş hayvan olabilir. Bunun yanında davetlilere de, düğün sahipleri tarafından yemek ikram edilir.

Düğünlerimizdeki bu uygulama, aşağıdakilerden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Bağımsızlık duygusuna
- B) Yardımlaşma ve dayanışmaya
- C) Çalışma azmine
- D) Vatan sevgisine

BS-2022 ÖĞRENME ÇIKTISI NO 5.1.2.

7. Mendil, Türklerde çok eski zamanlardan beri kullanılmaktadır. Kaşgarlı Mahmut'un, "Divânü Lügati't Türk" adlı eserinde cepte taşınan ipekli ya da pamuklu bez parçası karşılığında "ulatu" ve "savluk" sözcükleri geçmektedir. Günümüze ulaşan en eski mendillerimiz ise 1500'lü yıllara ait olup Topkapı Sarayı Müzesi'nde sergilenmektedir. Osmanlı'da işlemeli mendiller yabancı konuklara armağan edilirken, günümüzde kumaş mendiller aksesuar olarak kullanılmaktadır.

Bu metinde, mendille ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Tarihsel sürekliliğine
- B) Hangi amaçla kullanıldığına
- C) Üretim aşamalarına
- D) Farklı isimlerle anıldığına

BS-2023 ÖĞRENME ÇIKTISI NO 5.1.2.

9. İnsanları birbirine yaklaştıran geleneklerimizden biri de "Aşure Günü"dür. İslam inancına göre Nuh peygamber, Muharrem ayının 10. günü Tufan Olayı'ndan sonra karaya çıktığında elindeki son malzemelerle aşure yemeği yapmıştır. Kültürümüz içinde ayrı bir yeri olan aşure, genellikle evlerde pişirilir, komşulara ikram edilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi aşure geleceğinin toplumsal hayata katkılarından biridir?

- A) Ekonomik faaliyetleri canlandırması
- B) Tasarruf bilincini geliştirmesi
- C) Paylaşma duygusunu güçlendirmesi
- D) Empati duygusunu pekiştirmesi

BS-2023 ÖĞRENME ÇIKTISI NO 5.1.2.

10. Aşağıdakilerden hangisi “millî bayramlarımızın” temel özelliklerinden biridir?

- A) Akraba ve komşu ziyaretlerinin yapılması
- B) Büyüklerimizin ellerinden öpülmesi
- C) Dargın insanların barıştırılması
- D) Başarılarımızın ve kahramanlığımızın anılması

BS-2020 ÖĞRENME ÇIKTISI NO 5.1.2.

11. Tabloda kültürel özelliklerimize ait örnekler verilmiştir:

Yemekler	Halk Oyunları	El Sanatları
1. Baklava	3. Horon	5. ?
2. Lahmacun	4. Zeybek	6. Ebru sanatı

Buna göre boş bırakılan 5 numaralı yere aşağıdakilerden hangisinin yazılması uygundur?

- A) Çinicilik
- B) Cağ kebabı
- C) Halay
- D) Zeytinyağlı sarma

BS-2019 ÖĞRENME ÇIKTISI NO 5.1.2.

12. • Tüm dünyada Türk tatlısı olarak bilinir.
• Düğünlerde, ziyafetlerde misafirlere ikram edilir.

Hakkında bilgi verilen kültürel öğemiz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çay
- B) Gül suyu
- C) Kolonya
- D) Lokum

BS-2018 ÖĞRENME ÇIKTISI NO 5.1.2.

13. Aşağıdakilerden hangisi yörelere göre farklılık gösteren kültürel özelliklerden biri değildir?

- A) Millî bayramlar
- B) Yemekler
- C) Türküler
- D) El sanatları

BS-2018 ÖĞRENME ÇIKTISI NO 5.1.2.

14. Mehmet’in babası üye olduğu sivil toplum kuruluşundaki arkadaşlarıyla sık sık bir araya gelerek çeşitli çalışmalar yapmaktadır. Bunların başında, insanları erozyon konusunda bilinçlendirmeye yönelik toplantılar yapmak ve arazileri ağaçlandırma çalışmaları gelmektedir.

Buna göre Mehmet’in babasının görev aldığı sivil toplum kuruluşu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) LÖSEV
- B) YEŞİLAY
- C) TEGEV
- D) TEMA

BS-2019 ÖĞRENME ÇIKTISI NO 5.1.3.

15. Aşağıdaki kavramlardan hangisi “Birlikten kuvvet doğar.” atasözü ile ilgilidir?

- A) Değişim
- B) İş birliği
- C) Süreklilik
- D) Yenilikçilik

BS-2019 ÖĞRENME ÇIKTISI NO 5.1.3.

2.ÖĞRENME ALANI: EVİMİZ DÜNYA

ÖĞRENME ÇIKTISI

İÇERİK ÇERÇEVESİ

ÖĞRENME ÇIKTISI KODU

5.2.1.

Yaşadığı ilin göreceli konum özelliklerini belirleyebilme

İlimizin Göreceli Konumu

5.2.2.

Yaşadığı ilde doğal ve beşerî çevredeki değişimi neden ve sonuçlarıyla yorumlayabilme

Doğal ve Beşerî Çevremizdeki Değişim

5.2.3.

Yaşadığı ilde meydana gelebilecek afetlerin etkilerini azaltmaya yönelik farkındalık etkinlikleri düzenleyebilme

İlimizde Yaşanabilecek Afetler ve Etkileri

5.2.4.

Ülkemize komşu devletler hakkında bilgi toplayabilme

Ülkemize Komşu Devletler

ÖĞRENME ALANININ ÖNEMLİ KAVRAMLARI

İklim ve Hava Durumu

Geniş bölgelerde çok uzun zaman için aynı kalan ortalama hava olaylarına iklim denir. Yağmur, kar ve sıcaklık gibi kısa süreli hava olaylarına hava durumu denir.

Göreceli Konum

Herhangi bir yerin kıtalara, okyanuslara, denizlere, yer şekillerine, yer altı kaynaklarına, ulaşım yollarına ve komşu ülkelere göre belirlenen konumudur.

Doğal Varlık

İnsan eli değmeden oluşan, traverten, peribacası, dağ, deniz, ova, ırmak, göl ve orman gibi mekânlara doğal varlık denir.

Doğal Afet

Doğada meydana gelen değişim sonucu, can ve mal kayıplarına neden olan deprem, sel, heyelan, çığ ve erozyon gibi yıkımlara doğal afet denir.

Doğal ve Beşerî Çevre

İnsan etkisi olmadan oluşmuş orman ve göl gibi yerlere doğal çevre denir. Doğal çevrede yapılan ev, yol ve köprü gibi yapılardan oluşan alanlara beşerî çevre denir.

Bağımsızlık

Bir ülkedeki vatandaşların hür ve özgür bir şekilde yaşaması ya da başka bir devlete bağımlı olmadan karar alabilmesine bağımsızlık denir.

İLİMİZİN GÖRECELİ KONUMU

1. Bir ilin komşu illere, yeryüzü şekillerine, su kaynaklarına, tarihî mekânlarına ve doğal güzelliklerine bağlı olarak ortaya çıkan kendine has özelliklerinin tümü o ilin göreceli konumunu oluşturur.

Buna göre İstanbul'un;

- I. Çok sayıda tarihî esere ev sahipliği yapması,
- II. Yedi tepenin üzerinde kurulması,
- III. İki denizi birleştiren bir su yoluna sahip olması

gibi özelliklerinden hangileri göreceli konumuyla ilgilidir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

2.

Tarihî eserler, toplumun geçmişini ve kültürel mirasını yansıtan önemli kalıntılardır.

Aşağıdakilerden hangisi tarihî eserleri korumak için alınması gereken önlemler arasında yer almaz?

- A) Müzelerin sayısını artırmak
- B) Tarihî alanları insan yerleşimine açmak
- C) Antik şehirlerde yenileme çalışmaları yapmak
- D) Tarihî eser kaçakçılarını caydırıcı cezalar vermek

3. Şehirde Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılan Kilitbahir Kalesi ile yakın tarihe tanıklık etmiş Çanakkale Şehitleri Anıtı, Çanakkale Arkeoloji Müzesi ve Truva Antik Kenti yer almaktadır. Ovmaç çorbası, melki, tumbi ve metez, şehrin önemli lezzetleri arasında yer alır.

Çanakkale'nin sözü edilen göreceli konum özelliklerinin aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Kışların ılık ve yağışlı geçmesine
- B) Ulaşım ve ticaretin gelişmesine
- C) Turizm gelirlerinin artmasına
- D) Farklı halkların bir arada yaşamasına

4. Aşağıda, bazı şehirlerin göreceli konum özellikleri verilmiştir.

- Göbeklitepe, Harran evleri, Balıklı Göl gibi önemli tarihî eserleri vardır.
- Türkiye'nin güneybatısında yer alır. Saklıkent Millî Parkı ve Knidos Antik Kenti gibi doğal ve tarihî güzellikleri vardır.
- Türkiye'nin 43 ilini birbirine bağlar. Doğusunda Çorum ve Yozgat, güneyinde Kırşehir, batısında Ankara, kuzeyinde Çankırı yer alır.

Buna göre hangi şehrin göreceli konum özelliği ile ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Şanlıurfa B) Muğla C) Erzurum D) Kırıkkale

5.

“

Benim adım Adalya. İsmimin anlamını merak ediyorsanız “yeryüzündeki cennet” demek. Yaşadığım şehrin eski ismi, benim ismimle aynıymış. Şehrimizin batısında Muğla, kuzeyinde Burdur, Isparta ve Konya, doğusunda Karaman ve Mersin şehirleri yer almaktadır. Yaşadığım şehirde, yazların sıcak geçmesi ve uzun güneşlenme süresi, deniz turizminin gelişmesini sağlamıştır.

”

Buna göre Adalya'nın yaşadığı şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adıyaman B) Antalya C) Aydın D) Adana

6. Trabzon'da etkili olan Karadeniz iklimi, dar bir kıyı sahilinde etkili olurken, İzmir'de etkili olan Akdeniz iklimi iç kesimlere kadar sokulabilmektedir.

İzmir'deki bu duruma, şehrin göreceli konum özelliklerinden hangisi neden olmaktadır?

- A) Dağlarının kıyıya dik uzanması
- B) Doğal güzelliklerinin fazla olması
- C) Uzun bir kıyı şeridine sahip olması
- D) Önemli tarihî mekânlara ev sahipliği yapması

1.

Amasra, Batı Karadeniz’de yer alan Bartın iline bağlı bir ilçemizdir. Üç bin yıllık tarihi ile eski bir yerleşim yeri olan Amasra; denize doğru uzanmış bir yarımada, bunun iki yanında korunaklı birer liman görevi gören iki koy ve ana karaya köprüyle bağlı bir adaya sahiptir. Orman ile denizin muhteşem bir ahenk oluşturduğu Amasra; kral kaya mezarları, II. Beyazıt Camisi ve Külliyesi, Ferhat Su Kanalı, kalesi, kendine özgü evleri, yemekleri ve el sanatları ile önemli bir turizm merkezidir.

Verilen bilgilere göre, Amasra’nın göreceli konum özellikleriyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Kastamonu’nun doğusunda yer aldığına
B) Yer şekillerinin dağlık ve engebeli olduğuna
C) Karadeniz’deki en işlek limana sahip olduğuna
D) Tarihî ve doğal güzelliklere ev sahipliği yaptığına

2. Aşağıda, Kars ilinin mülki haritası verilmiştir.

Haritadan yararlanarak Kars ilinin göreceli konum özellikleriyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye’nin kuzeydoğusundadır.
B) Dağlık yapısından dolayı ulaşımı gelişmemiştir.
C) Erzurum’un doğusunda Ağrı ve Iğdır’ın kuzeyinde yer alır.
D) Türkiye’nin sınır illerinden birisidir.

3. Sosyal bilgiler öğretmeni Mustafa Bey, görev yaptığı şehrin göreceli konumuyla ilgili 5-C sınıfı öğrencileri arasında bir şiir yarışması düzenlemiştir. Yarışmayı, 5-C sınıfı öğrencilerinden Fatma Yılmaz adlı öğrencinin aşağıdaki şiiri kazanmıştır:

Doğusunda Artvin, batısında Trabzon
Bulutlu dağların, coşkun derelerin diya-
rıdır

Zümrüt yeşili yaylalarıyla çok özel bir
turizm beldesidir

Zordur bizim buralardaki ulaşım, pati-
kalarla çıkılır köylerimize

Buna göre Fatma’nın hangi şehrin göreceli konumuyla ilgili şiir yazdığı söylenebilir?

- A) Sinop
B) Samsun
C) Tunceli
D) Rize

4.

Buna göre tatile giden aileyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Seyahat ettikleri yer Türkiye'nin güneybatısıdır.
- B) Isparta'dan Antalya yönüne doğru gitmektedirler.
- C) Güneyden kuzeye doğru yol almaktadırlar.
- D) Tünel ve antik kent gibi doğal ve beşerî unsurları görmüşlerdir.

5. Aşağıda, Türkiye'de iki farklı ilin göreceli konum özellikleri verilmiştir.

- Hem Asya kıtasında hem de Avrupa kıtasında toprağı vardır. En çok turist gelen şehrimizdir. Çeşitli imparatorlukların başkentliğini yapmıştır. Tarihî eser bakımından en zengin şehirlerimizin başında gelir.
- Türkiye'nin yönetim merkezi olan şehrin doğusunda Kırıkkale ve Kırşehir, batısında Eskişehir, güneyinde Konya ve Aksaray, kuzeyinde Bolu ve Çankırı illeri yer almaktadır. Tuz Gölü ise şehrin güneyinde yer alır.

Buna göre haklarında bilgi verilen şehirler sırasıyla seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Çanakkale – İstanbul
- B) İstanbul – Ankara
- C) İstanbul – Edirne
- D) Çanakkale – Ankara

6.

Üzerinde yaşadığımız Anadolu toprakları, Asya ve Avrupa kıtaları arasında bir köprü konumundadır. Karadeniz ve Akdeniz'i birbirine bağlayan su yollarına sahiptir. Birçok petrol ve doğal gaz boru hattı ülkemizden geçmektedir.

Buna göre Türkiye ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Göreceli konumunun birçok yararının olduğuna
- B) Farklı iklim türlerinin görüldüğüne
- C) Yer şekillerinin engebeli olduğuna
- D) Dünya ticaretini kontrol ettiğine

1. Burdur'un batısında yer alan ve Türkiye'nin Maldivler'i olarak adlandırılan Salda Gölü, 184 metre derinliği ile Türkiye'nin en derin tatlı su gölüdür. Mars'ta bulunan Jezero Krateri'ne benzerliğiyle tüm dünyaya adını duyuran Salda Gölü, sadece turkuaz rengin eşsiz bir tonuna sahip olmakla kalmaz, aynı zamanda bembeyaz kumlarıyla da görenleri kendisine hayran bırakır. Göldeki magnezyum sayesinde bembeyaz renge bürünen kumlarıyla tam bir görsel şölen sunan Salda Gölü, son yıllarda insanların neden olduğu kirlilikle karşı karşıya. Gölün etrafında, her yere serpilmiş çöpleri, cam kırıklarını ve plastik atıklarını görmek mümkün.

Verilen bilgiler ışığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Göreceli konum özelliklerinin şehirlerin kalkınmasında önemli bir rol oynadığına
B) Burdur'un son yıllarda yabancı turistlerin ilgi odağı hâline geldiğine
C) Bazı turizm alanlarının devlet tarafından koruma altına alındığına
D) Toplumda doğal varlıkları koruma bilincinin olmadığına
2. Aşağıda, Türkiye'deki bazı illerin göreceli konum özellikleriyle ilgili bilgiler numaralandırılarak verilmiştir.

1	2	3
Ülkemizin, Avrupa'ya kara ve demir yolu ile bağlantısını sağlayan, beş sınır kapısına sahip, Yunanistan ve Bulgaristan sınırı boyunca uzanan, birçok tarihî eser bulunan bir sınır ilidir.	Ülkemizin peribacaları ile ünlü ilidir. Bu ilimizde Göreme Millî Parkı, Karain Güvercinlikleri, Derinkuyu ve Kaymaklı yer altı şehirleri, Karlık ve Yeşilöz kiliseleri yer alır.	Uluslararası ticaret potansiyeli en yüksek limanlarımızdan birine sahiptir. Ülkemizin muz üretiminin yaklaşık üç bölü dördü, çilek üretiminin yarısı ve limon üretiminin iki bölü üçü bu ilimizde yapılmaktadır.

Buna göre göreceli konum özellikleriyle ilgili bilgi verilen şehirler seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	1	2	3
A)	Kırklareli	Aksaray	Antalya
B)	Edirne	Nevşehir	Mersin
C)	Tekirdağ	Manisa	Muğla
D)	Iğdır	Isparta	Adana

3. Konya'dan sonra yüz ölçümü en büyük il benim.
Tam sekiz komşum var.
İki bin metreden yüksektir dağlarım.
Ülkemin en büyük nehri topraklarımda doğar.
Bir yanda tarihî köklerim,
Divriği Ulu Camisi ile yükselirim.
Bir yanda kongrem var, cumhuriyete erişirim.

Bu anlatımların Türkiye'nin hangi şehriyle ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Gümüşhane B) Bingöl C) Sivas D) Amasya

4. Türkiye'nin yükseltisi en fazla olan şehirlerinden birisidir. Şehrin adı, efsanelere konu olmuş Türkiye'nin en yüksek dağından gelir. Kuzeyden Kars ve Iğdır, batıdan Erzurum ve Muş, güneyden Bitlis ve Van, doğudan İran ile çevrilidir. Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle 1937'de yapılan Gürbulak Sınır Kapısı, Türkiye'yi İran'a bağlayan önemli bir sınır kapısı olmuştur.

Verilen göreceli konum özellikleri Türkiye'nin hangi şehrine aittir?

- A) Ağrı B) Bursa C) Malatya D) Hakkâri

5. Şahin, yaşadığı şehirle ilgili bazı bilgiler vermiştir.

Şahin'in verdiği bilgilerden hangisi göreceli konumla ilgili değildir?

- A) Dokuz ile komşuyuz. Bu değerlerle Türkiye'de birinciyiz.
B) Dağlarımızın güneye bakan yamaçları kuzeye bakan yamaçlarından daha sıcaktır.
C) Yüz ölçümü ile Konya, Sivas ve Ankara'nın ardından dördüncüyüz.
D) Narman Peribacaları ve Tortum Şelalesi gibi doğal güzelliklerimiz vardır.
6. Batı Karadeniz'de yer alan Kastamonu, çoğunlukla engebeli arazilerden oluşur. Küre ve Ilgaz dağları şehrin en önemli dağlarıdır. Kastamonu yüz ölçümünün % 74,6'sı dağlık ve ormanlık, % 21,6'sı plato ve % 3,8'i ovalardan oluşur. Gökirmak, şehirden doğup batıya doğru akar. Bu ırmağa Daday, Karasu ve Akkaya çayları katılır. Kastamonu Kalesi, Nasrullah Camisi, Küre Dağları Millî Parkı ve Valla Kanyonu şehrin en çok ziyaret edilen yerleri arasındadır.

Şehir tanıtım broşüründe, Kastamonu şehrinin göreceli konum özelliklerinden hangisine değilmiştir?

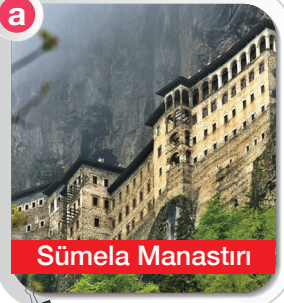
- A) Yer altı kaynaklarına
B) Yeryüzü şekillerine
C) Tarihî varlıklarına
D) Su kaynaklarına

ADI - SOYADI		1.SORU 20 Puan	2.SORU 40 Puan	3.SORU 40 Puan	ALDIĞI PUAN
SINIFI					
NUMARASI					

1. Göreceli konumu belirlerken hangi bilgiler kullanılmaktadır? Açıklayınız. (Bu sorunun değeri 20 puandır.)

2. Görselleri verilen doğal ve tarihî güzelliklerin bulundukları şehirlerin adlarını görselin altındaki boşluğa yazınız. (Her soru 10 puandır.)

Sümela Manastırı

Peribacaları

Uzungöl

Ayasofya Camisi

3. Bulunduğunuz şehrin ulaşım yolları, yer altı ve yer üstü kaynakları, doğal güzellikleri ve tarihî mekânları gibi göreceli konum özelliklerini yazınız. (Sorudaki her özelliğin değeri 10 puandır.)

Ulaşım Yolları	
Yer Altı Ve Yer Üstü Kaynakları	
Doğal Güzellikleri	
Tarihî Mekânları	

ADI - SOYADI		1.SORU 30 Puan	2.SORU 40 Puan	3.SORU 30 Puan	ALDIĞI PUAN
SINIFI					
NUMARASI					

1. İnsanların, doğal çevrede ihtiyaçlarını giderirken nelere dikkat etmesi gerekir? Yazınız. (Bu sorunun değeri 30 puandır.)

Red pushpin icon on the left and right sides of the writing area.

2. Görselde yer alan doğal ve beşerî unsurlardan ikişer tanesini boş bırakılan yerlere yazınız. (Her soru 10 puandır.)

Mostar / Bosna - Hersek

Doğal Unsur		Beşerî Unsur	
a		a	
b		b	

3. Bugünkü Karabük şehri, yüz yıl önce çeltik tarlalarının bulunduğu Öğlebeli köyünün bir mahallesiydi. Karabük Mahallesi'nin kaderi, 1937'de demir – çelik fabrikasının kurulmasıyla değişti. Öğlebeli köyüne bağlı olan Karabük Mahallesi, 1939'da belediye oldu. 1953'te Zonguldak'a bağlı ilçe hâline geldi. 1995'te ise Türkiye'nin 78. ili oldu.

Karabük'teki bu değişim, nelere sebep olmuş olabilir? Fikirlerinizi yazınız. (Bu sorunun değeri 30 puandır.)

Red pushpin icon on the left and right sides of the writing area.